

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület feladat- és hatáskörében eljáró polgármesteri határozathozatalra

Tárgy: Tájékoztató a helyi adókról

Előkészítette: Dénes Emil adócsoport-vezető

Az önkormányzat egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendeletek útján, törvény keretei között megállapítja a helyi adók fajtáit és mértékét. E jogot Magyarország Alaptörvénye és a kapcsolódó törvények biztosítják az önkormányzatoknak. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett önkormányzati adók évről-évre tervezhető és biztos bevételi forrást jelentenek. A helyi adóknak elsősorban a közszolgáltatások finanszírozását kell fedezniük, az adóterheknek arányban kell állniuk a közszolgáltatások számával, minőségével, és az adózók teherviselő képességével.

A jogszabályok alapján a helyi adókról szóló rendeletet minden év novemberében felülvizsgáljuk, mivel a *Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény* (a továbbiakban: Stab. tv.) 32. §-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 30 napnak el kell telnie. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik. Ebből következően, ha 2021. január 1. napján szeretnénk hatályba léptetni az új szabályozást, akkor azt legkésőbb 2020. december 1-ig ki kell hirdetni a helyben szokásos módon.

Fontos felhívnom a figyelmet a *helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény* (a továbbiakban: Htv.) 6. § a) pontjának és a Stab. tv. említett szabályainak összefüggésére. A hivatkozott két jogszabályhely értelmében, ha a rendelet adómérték növelésére, az adókedvezmény/adómentesség korlátozására vonatkozó módosító szabályait 2020. december 1-ig nem hirdetjük ki, akkor annak - a „súlyosbítás tilalmára” való tekintettel - 2021. évközi hatályba léptetésére nincs lehetőség.

A felülvizsgálat alapján egyik helyi adó tekintetében sem javaslom az adó mértékének emelését, vagy a kedvezmények, mentességek csökkentését.

TÁJÉKOZTATÓ

A 2020-as magyarországi koronavírus-járvány megjelenése után, március 11-én országos veszélyhelyzetet hirdettek ki, amellyel különleges jogrend lépett életbe, az állami működés általános szabályaitól eltérő időszak. Ahogy a világ legtöbb országában történt, Magyarországon is az emberek mindennapi életét korlátozó intézkedéseket vezettek be, amelyeket csak fokozatosan, a járványhelyzet javulásával oldottak fel, majd a közelmúltban újra hasonló helyzet alakult ki a második hullám hatására. A gazdaság jelentősen visszaesett, és a központi elvonások hatására az önkormányzati költségvetést újra kellett gondolni.

A központi szabályozásban megjelent elvonások hatásai megjelentek az önkormányzati adóztatásban is, jelentős hiányt okozva az egyes adónemekben.

A Htv. 6. § c) pontjában meghatározza a 2021. évre kialakítható adómaximumokat, amelyeket a KSH által megállapított fogyasztói árszínvonal-változás (infláció) és az adómaximum függvényében indexálással kell megállapítani.

1. sz. tábla

2020. évre alkalmazható adómaximumok		
- építményadó (épület, épületrész után)	2.018	Ft/m ²
- magánszemély kommunális adója	31.187,4	Ft/év/lakás
- idegenforgalmi adó	550,3	Ft/fő/vendégéjszaka

A saját működési bevételek között kiemelkedő szerepet játszanak a helyi adók, amelyeknek az aránya évről-évre növekszik. Tapolca Város Önkormányzata 2020. évben 4 helyi adót és központi adóként a gépjárműadót működtette. **Az alább ismertetett adatok a 2020. 10. 31-i analitikus könyvelés alapján kerültek feldolgozásra, kimunkálásra.**

1. Építményadó

Az építményadó mértéke sávosan került kialakításra. Az önkormányzat második legnagyobb bevételi forrása, az adóztatott ingatlan állomány felmérése, ellenőrzése folyamatos. 2020. évre vonatkozóan az előző évhez viszonyítva sem adómérték, sem mentesség változás nem volt.

A helyi adókról szóló 21/2011. (XII.12.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 2. § (2) bek. alapján:

„Az adó évi mértéke:

- a) kereskedelmi egység besorolású építményeknél, ha a hasznos alapterülete:
 - aa) 0-500 m² között van: 700 Ft/ m²,
 - ab) 501-1000 m² között van: 900 Ft/ m²,
 - ac) 1001-10000 m² között van: 1.400 Ft/ m²,
 - ad) 10000 m² felett van: 1.000 Ft/ m².
- b) egyéb nem lakás és nem magánszemély tulajdonában lévő lakás céljára szolgáló építmény esetén: 700 Ft/ m²
- c) hitelintézeti, pénzügyi, biztosítási, távközlési, villamos energia- és földgáz egyetemes szolgáltatói, kereskedői és elosztó hálózati engedélyes tevékenység, üzemanyagtöltő állomás szerencsejáték, totó-lottó, sorsjegyarúsítás céljára használt építmény esetén: 1.400 Ft/ m².”

Veszélyhelyzeti megállapítások: A vírus helyzet okozta következmények az adónemet kevésbé érintették.

2. Magánszemély kommunális adója

Az adó mértéke 2004. óta (2010. év kivételével) változatlan, 12.000 Ft/év/lakás. A földhivatal közhiteles nyilvántartása alapján folyamatosan ellenőrizzük az adóköteles ingatlanokat és az adókötelezettség nem teljesítésekor megindítjuk az adóigazgatási eljárást. A beszedett adóból az önkormányzat a közterületek, utak karbantartása, szemétkézelés, szennyvízkezelés és közvilágítási feladatokat oldja meg. 2020. évre vonatkozóan az előző évhez viszonyítva sem adómérték, sem mentesség változás nem történt.

Veszélyhelyzeti megállapítások: A vírus helyzet okozta következmények az adónemet kevésbé érintették.

3. Helyi iparüzési adó

A helyi iparüzési adó mértéke - 2000-től változatlan - az adóalap 2 %-a. 2016. január elsejétől ráfordításként, költségként szintén elszámolt külföldön megfizetett útdíj, valamint az

autópályák, autóutak és főutak használatáért belföldön megfizetett (átalány jellegű) úthasználati díj 7,5 százaléka is levonhatóvá vált az iparüzési adóból. Amennyiben a vállalkozónak a székhelye mellett Htv. szerinti telephelye is van, akkor az adóévben költségként elszámolt összes útdíj 7,5 százalékát a székhelye, illetve telephelye szerinti településnél az adóalap-megosztás arányában veheti figyelembe. A kedvezményt törvény szabályozza, de az így keletkezett adóhiányt az önkormányzatnak kell költségvetésében rendeznie. A nagy fuvarozók az útdíj biztosította kedvezmény igénybevétele miatt, gyakorlatilag nem fizetnek helyi iparüzési adót.

Veszélyhelyzeti megállapítások: A vírus helyzet okozta következmények az adónemet nem érintették jelentősen, mert az iparüzési adó esetében a 2019. adóévről történt az elszámolás és ez képezte az előleg képzés alapját 2020-ra is. Kb. 18 millió forint nagyságú előlegcsökkentési kérelem érkezett be feldolgozásra. A vírus hatása ezen adónem tekintetében a 2021. évben realizálódik.

4. Idegenforgalmi adó

Az adó mértéke 2020-ban 500 Ft/fő/vendégéjszaka volt. Az idegenforgalmi adóhoz az állam az üdülőhelyi feladatok ellátására hozzájárulást ad. A hozzájárulás mértéke az idegenforgalmi adó minden beszedett forintjához 1 forint a hatályos szabályozás szerint. Az önkormányzat legkisebb összegű helyi adó bevételi forrása, de a bevétel folyamatosan emelkedett (vírus helyzet kialakulásáig), amely megfelel a vidéki települések esetében az országos trendnek.

Veszélyhelyzeti megállapítások: A 2020. április 22-től 2020. december 31-ig terjedő időszakban eltöltött vendégéjszaka utáni idegenforgalmi adót az adó alanyának nem kell megfizetnie, az adó beszedésére kötelezettnek nem kell beszednie, a megállapított, de be nem szedett adót azonban be kell vallania az adóhatósághoz (kivéve, ha annak összege nulla).

A bevallott, de meg nem fizetett adónak megfelelő összegű vissza nem térítendő költségvetési támogatásra (üdülőhelyi támogatás) jogosultak a települési önkormányzatok. A költségvetési törvény terhére ugyanis vissza nem térítendő támogatást igényelhet a települési önkormányzat az illetékességi területén bevallott, de meg nem fizetett idegenforgalmi adó összegével egyező összegben. A negyedévi összegre vonatkozó igénylés a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által üzemeltetett elektronikus rendszerben nyújtható be, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig. A támogatás folyósítása utófinanszírozás formájában, 1/4 évente a nettó finanszírozás keretében történik.

A korábbi 1 forint kiegészítő támogatás összegére a települési önkormányzat 2020. április 22-től 2020. december 31-ig nem, a 2020. január 1. és 2020. április 22. közötti időszakra időarányosan jogosult a települési önkormányzat.

2020.04.22-06.30-ig 2.741.000 Ft, ill. a 06.30-09.30-ig terjedő időszakra 16.423.500 Ft összegben adtunk be támogatásra igényt.

2020.10.31-ig Üdülőhelyi támogatás címen 18.111.711 Ft összeg érkezett.

5. Gépjárműadó

2013-tól a beszedett gépjárműadónak már csak 40 %-a önkormányzati bevétel. Ennek a megosztását és a megosztás alapján az utalásokat a MÁK rendszeresen ellenőrzi, ellenőrzés során pénzforgalmi eltérést vagy késedelmes bevallást 2020. évben nem talált.

2016-tól jelentősen csökkent a fuvarozók adóterhelése a gépjárműadóban az által, hogy a nyerges vontatók esetében áttértünk a „szerelvény adóztatásra”, ezáltal a nyerges vontatmányok (félpótkocsik) adómentessé váltak. A vontatók a továbbiakban a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) speciális szabályai szerint adóznak. 2014-től változatlanok a személygépjárműveket érintő adómértékek (2. sz. tábla).

2. sz. tábla

Az adó mértéke a teljesítmény szerinti adóalap után a gépjármű	
a gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben	345 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 4-7. naptári évben	300 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 8-11. naptári évben	230 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 12-15. naptári évben	185 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 16. naptári évtől	140 Ft/kilowatt.

A gépjárműadó mértéke 2020. évben a tehergépjárművek esetében 1.380 ill. 850 Ft/100 kg/év. A gépjárműadóban igénybe vehető mozgáskorlátozott mentességre 2020-ban 14 db új kérelem érkezett, amelyből 14 db-ot a szakigazgatási szerv helybenhagyott, így ezekben az esetekben az adóhatóság mentesíteni tudta az arra jogosult adózókat az adófizetési kötelezettség alól. Összesen 127 db mozgáskorlátozott mentesség kérelem van érvényben 1.049.120 Ft összegben.

Veszélyhelyzeti megállapítások: Régebben az állam a gépjárműadó teljes összegét átengedte az önkormányzat részére, majd 2013. óta a gépjárműadóból befolyó összeg 60-40 % arányban oszlik meg a központi költségvetés és a települési önkormányzat között. A válságalap létrehozásával a maradék 40 százalékos adót is magához vette az állam, és ez a felállítás 2021-ben is így marad, a már elfogadott költségvetési törvény alapján.

„A költségvetési törvény gépjárműadóra vonatkozó indoklása szerint a közös teherviselés keretében a válságalap bevétele képezi a gépjárműadó teljes bevétele, amely így biztosítja, hogy a járvány elleni védekezésnek 2021-ben se legyen pénzügyi akadálya.”

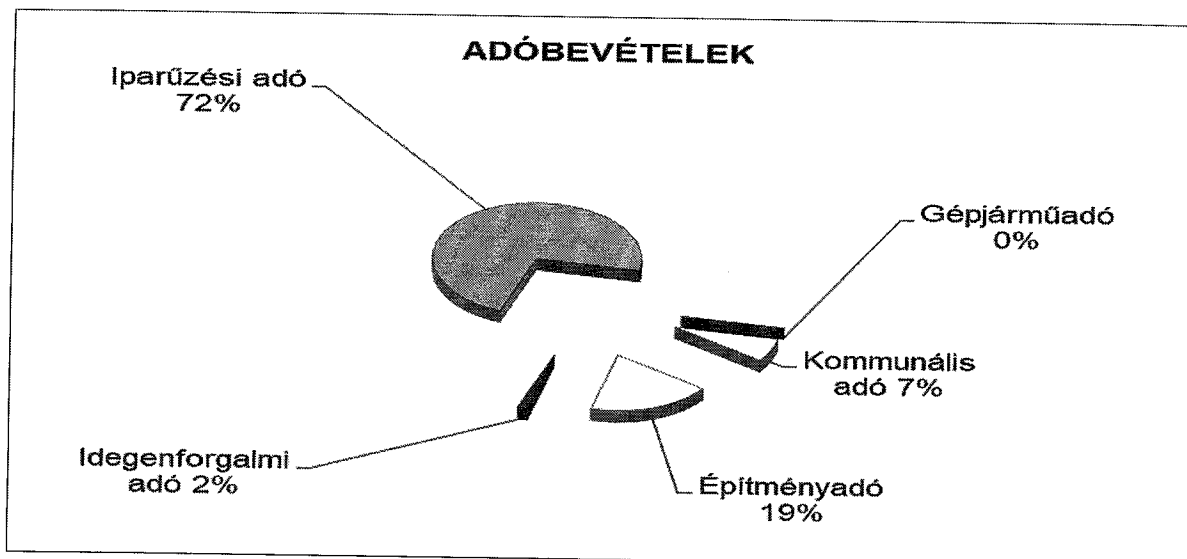
I. KIVETÉSEK ÉS TELJESÍTÉSEK HELYI ADÓBAN

3. sz. tábla

	eFt-ban				
	Építmény -adó	Magánszem. kommunális adója	Idegen- forgalmi adó	Helyi iparüzési adó	Gépjármű -adó
<i>Befolyt összeg</i>	164.047	58.750	13.437	620.997	0*
<i>2020. évi eredeti előirányzat</i>	158.000	69.000	50.000	630.000	55.000

* Mivel ebben az évben a teljes összeget - 138.498.140 Ft - a MÁK és a válságalap részére kellett utalni, ezért szerepel 0 Ft a cellában.

4. sz. tábla

II. BEFOLYT BEVÉTELEK

5. sz. tábla

ADÓNEM	Ft-ban
Építményadó	164 047 495
Magánszemély kommunális adója	58 750 105
Idegenforgalmi adó	13 437 000
Helyi iparüzési adó	621 146 783
Termőföld bérbeadásból szár. bev.	0
Gépjárműadó (helyben maradó rész)	0
Pótlék	1 113 661
Bírság	0
Egyéb bevételek	0
Idegen bevételek (helyben maradó rész)	0
Talajterhelési díj	1 906 240
Összes bevétel:	860 401 284

A táblázat analitikus nyilvántartás, ezért nem tartalmazza a havi zárás során a számlaegyenlegben maradt összegeket (ezért nem egyezik a főkönyvvel).

III. VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁSBAN BEHAJTÁSRA ÁTADOTT ÖSSZEGEK

6. sz. tábla

	ezer Ft-ban				
	NAV köztartozás behajtás	Inkasszó benyújtott	Jelzálog	Letiltás	Ingó foglalás (gjmű.)
Összesen:	40.000*	78.082**	1.034	61	7
Összes indított behajtás:	113.184				
Sikeres:	31.010				

* havi átlagban a NAV részére átadott köztartozás

** inkasszó esetében egy adózónál több hónapban is tartalmazhat eljárást

IV. FELDERÍTÉS, ELLENŐRZÉS EREDMÉNYE

7. sz. tábla

	Adózó (fő)	Bevallásra felszólítottak (fő)	Eredményes felszólítás (fő)	Felszólítás eredménye (eFt)
Építményadó	1.919	78	68	3.841
Magánszem. k. adója*	6.343	107	92	1.104
Helyi iparüzési adó **	1.694	8	6	345
Összes eredmény:				5.290

* több évre visszamenőleges adókimetést is tartalmaz

** 0 Ft-nál nagyobb adóval rendelkezők száma

V. PÉNZÜGYI KÖVETELÉS BEHAJTÁS EREDMÉNYE

Az Adócsoport az 1/2014. sz. polgármesteri és jegyzői együttes utasítás (a továbbiakban: Ut.) alapján felülvizsgálja a vállalkozói szerződések, számlázások pénzügyi teljesítését (kifizetését). Az Ut. alapján a számlák kifizetése csak akkor történhet meg, ha a szállítónak nincs lejárt esedékességű adótartozása, adójellegű köztartozása.

A fentiek alapján **2020-ban 262.124 Ft** követelést hajtottunk be azoktól a vállalkozásoktól (2 fő) a számlák visszatartásával, akik az önkormányzatnak tartoztak, de közben valamilyen szolgáltatást végeztek az önkormányzat részére. Az intézkedés hatására javuló tendencia figyelhető meg a fizetési fegyelem terén.

VI. FOLYAMATBAN LÉVŐ FELSZÁMOLÁSOK

8.sz. tábla

	2020. 10. 31-ig
DB	15
ÖSSZEG	14 200

ezer Ft-ban

VII. SZEMÉTSZÁLLÍTÁSI DÍJ, MINT KÖZTARTOZÁS BEHAJTÁSA

2011-ben kezdtük meg a Remondis Kft. által kimutatott, köztartozásként átvett 41 635 862 Ft összegű szemétszállítási díj behajtását.

2017. 06. 30. napjával befejeződött az aktív végrehajtási eljárás - a jelzáloggal biztosított követelések kivételével, - mert a még be nem hajtott követelések elévültek. A maradék el nem évült (jelzáloggal biztosított) tartozás 41 főnek 3 901 792 Ft összeget tesz ki.

Ezen köztartozások után a bevételek valószínűleg már csak az ingatlanok értékesítésekor fognak realizálódni.

Az elmúlt években összesen 1 021 fő kötelezett esetében, 32.710.098 Ft összegben hajtottunk be köztartozásként szemétszállítási díjat, amelyet a kimutató szerv részére átutaltunk.

ASP
2018-2020.

2018. januárban bevezetésre került az ASP keretrendszer, új iratkezelő szakrendszerének használata, majd 2018. februártól megszűnt a közel 30 éve használt ONKADO nyilvántartó rendszer és a törvényi előírás miatt kötelezővé vált az adószakrendszer használata is.

Az átállás nem ment zökkenőmentesen. Az adószakrendszer nem tudott indulni a törvény szerinti 2018. 01. 01. dátummal a hiányosságai miatt, csak 2018.02.18-val. 2020-ra már jelentősen csökkent a hibajegyek száma, ugyanakkor a javítási, tesztelési folyamat még mindig nem ért véget.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja, így a határozat elfogadására – a kialakult helyzetre való tekintettel - hivatkozott jogszabályban foglaltak alapján kerülhet sor.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti – hatáskörében eljáró Tapolca Város Önkormányzat Polgármestere a helyi adókról szóló tájékoztatót elfogadja.

Tapolca, 2020. november 25.

Dobó Zoltán
polgármester